



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Datum:  
2023-03-27

Diarienummer  
22-045-S04

1 (27)

## Ansökan om stöd

Motverka våld i nära relationer, 22-045-S04

**Utllysning:** Kompetensutvecklingsinsatser för sysselsatta i Östra Mellansverige, 22-045

### Uppgifter om stödsökanden

**Organisationsnamn:** SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND

**Organisationsnummer:** 222000-1792

**Utdelningsadress:** 611 88 NYKÖPING

**Kontonummer:** 4500560-0

**Behörig företrädare med behörighet att signera ansökan om stöd:** Charlotta Skålén

**E-post:** Charlotta@rarsormland.se

**Telefonnummer:**

### Uppgifter om projektet

**Namn på projektet:** Motverka våld i nära relationer

**Specifikt mål:** A1A

**Projektperiod:** 2023-08-01 - 2026-07-31

**Region:** Östra Mellansverige

**Antal deltagare:** 500, varav 375 kvinnor och 125 män

**Ansvarig enhet:** Samordningsförbundet RAR i Sörmland

**Utdelningsadress:** , 611 88 NYKÖPING

**Besöksadress:** ,

**Behörig företrädare med behörighet att signera ansökan om utbetalning:** Charlotta Skålén

**E-post:** Charlotta@rarsormland.se

**Telefonnummer:**

### Kontaktpersoner för projektet

#### Projekt

**Namn:** Vedad Begovic  
**E-post:** vedad@rarsormland.se

**Telefonnummer:**

#### Ekonomi

**Namn:** Viola Westberg  
**E-post:** viola@rarsormland.se

**Telefonnummer:**



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

## Problemformulering

### Beskriv det problem som projektet vill lösa.

Mäns våld mot kvinnor utgör ett allvarligt problem för kvinnors säkerhet och rättigheter. Det innebär dessutom stora ekonomiska kostnader för både individ och samhälle. Våldet anses även vara en bidragande orsak till olika samhällsproblem, såsom arbetslöshet, alkoholism och depression. Såväl direkta som indirekta kostnader uppstår till följd av våldet och konsekvenserna av våldet kan sträcka sig över en mycket lång tid. Indirekta kostnader för våldet kan handla om nedsatt produktivitet, både i form av sjukfrånvaro och av minskad arbetsförmåga för den våldsutsatta.

År 2021 anmäldes 38 700 fall av misshandel där den utsatta var bekant med gärningspersonen. För anmälda misshandelsbrott mot vuxna kvinnor 2021 begicks brottet av en bekant person i 81 procent av fallen. Motsvarande siffra för vuxna män var 45 procent. Under 2021 konstaterades 19 fall av dödligt våld där offer och förövare hade en parrelation.

Våld i nära relationer drabbar både kvinnor och män, men kvinnor drabbas oftare av upprepat och mer allvarligt våld. Förövaren är i majoriteten av fallen en man. Många barn upplever våld i sin familj. Enligt Brottsförebyggande rådet lever cirka 150 000 barn i Sverige tillsammans med en förälder som blivit misshandlad av den andra föräldern.

Våld i en nära relation orsakar psykisk ohälsa och så många som 11 000 årligen blir sjukskrivna där grundorsaken är våld. Det visar siffror från Socialstyrelsen.

Enligt SKR finns det inga säkra uppgifter när det gäller omfattning av hedersrelaterat våld och förtryck eftersom de få undersökningar som gjorts inte är heltäckande och använder olika metoder. Men enligt en kartläggning som genomfördes i Stockholm, Göteborg och Malmö 2017-2018 lever mellan 7 och 20 procent av unga i en hederskontext som kollektivt legitimerar våld. En av tio begränsas av oskuldsnormer.

"Även om inte alla fall fångas upp i den officiella statistiken framträder ett tydligt samhällsproblem. Bakom varje enskilt fall som tillsammans bildar siffrorna i statistiken finns människor som drabbats av lidande. Ofta har inte bara den som blivit direkt utsatt för våldet påverkats utan även barn och andra människor runt omkring". Detta skriver Jämställdhetsmyndigheten som motiverar varför de tillsammans med flera andra myndigheter arbetar för att på sikt få en bättre bild av hur många som är utsatta för våld, hur många som utövar våld och hur ofta våldet förekommer. Arbetet sker inom ramen för den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, där förbättrad upptäckt av våld är en central målsättning.

Tre samordningsförbund ansöker om medel från Europeiska socialfonden för att öka samordning och synkronisering av alla insatser som finns inom våra organisationer; regioner, kommuner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

De tre samordningsförbund som ställer sig bakom den här ansökan är Samordningsförbundet RAR i Sörmland, Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Samordningsförbundet Karlskoga Degerfors. Samordningsförbundet arbetar utifrån Lagen om finansiell samordning (2003:1210) med uppgift att bland annat stödja samverkan mellan samverkansparterna. Målgruppen för samverkan är individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och syftet är att dessa ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete. En vanlig orsak till både arbetslöshet och sjukskrivningar är psykisk ohälsa på grund



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

av våld och även att många våldsutsatta hindras av en närstående från att utföra förvärvsarbete eller på annat sätt bli delaktiga i samhället.

Med denna ansökan vill våra samordningsförbund bidra med att uppfylla målen i Sveriges nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Förbättrad kunskap och metodutveckling samt ökad samverkan och bättre synkronisering av insatser mellan myndigheterna är förutsättningar för att målen i den nationella strategin uppfylls.

Våld i nära relationer uppmärksammas även internationellt och inte minst inom EU. Under de senaste åren har de formella kraven på utbildning och ökad kunskap skärpts i internationella dokument. Bland annat trädde Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, Istanbulkonventionen, i kraft 2014. Sverige har förbundit sig att följa Istanbulkonventionen. Nationellt trädde "Nationell strategi för att bekämpa mäns våld mot kvinnor" i kraft i januari 2017. Det ledde vidare till att arbete mot mäns våld mot kvinnor blev ett regeringsuppdrag.

Den 29 augusti 2019 gav regeringen Jämställdhetsmyndigheten uppdraget Ökad upptäckt av våld, vilket inkluderade att stödja Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) samt att följa och utvärdera pilotverksamhet för upptäckt av våld vid några samordningsförbund.

Till Jämställdhetsmyndighetens uppdrag hör även att stödja samordningsförbunden, vars uppgift är att stödja samverkan och finansiera insatser för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, med bland annat kompetensutveckling för personal i deltagande verksamhet.

NNS ska fortsätta med att sprida och utöka sitt arbete för att samordningsförbunden ska ställa frågor om våld till långtidsarbetslösa och sjukskrivna som remitterats till samordnaren inom respektive samordningsförbund. Sambandet mellan psykiskt, fysiskt och sexuellt våld och utanförskap är signifikant, det har vi under regeringsuppdraget kunnat påvisa via statistiken från de ca 3500 insamlade frågeformulären.

Deltagarna i de insatser som finansieras av samordningsförbund upplever en ökad kunskap av det starka sambandet mellan utanförskap och våld, medvetandeökningen kan bidra till att rehabiliteringstiden förkortas.

Personalen i insatserna upplever en trygghet i att ställa frågor på rutin i stället för på indikation. Att ställa frågor om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld är en viktig del av kartläggningen som man gör tillsammans med deltagaren. Slutsatsen är samstämmig; att våga ställa frågor om våld gör skillnad på individnivå.

I juni 2022 förlängdes regeringsuppdraget till 2024 för alla myndigheter inklusive NNS och samordningsförbunden.

De tre samordningsförbund som tillsammans söker medel och ingår i den här projektansökan deltar i regeringsuppdraget.

Genom projektet vill vi arbeta förebyggande och skapa ett kunskapsstöd och långsiktigt strategiskt arbete kopplat till våld i nära relationer. Projektet ska bidra till en kunskapsökning hos våra medlemmar kring våld samt hur ett strategiskt våldsförebyggande och våldsbekämpande arbete kan byggas upp.

Projektet vill stärka våra organisationers kunskaper om våld, genus, kultur och våldsprevention och hur kunskaperna ska kunna appliceras i våra verksamheter så att vi ska kunna jobba långsiktigt tillsammans med andra aktörer.

Under förankringsarbetet till denna ansökan har vi identifierat flera problem som vi vill lösa med projektmedel. Framför allt handlar det om brist på samverkan mellan organisationerna och brist på samordning av alla insatser som finns. Därför kommer vårt fokus att ligga på samverkan mellan våra



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

organisationer och synkronisering av alla insatser som redan finns.

Våld i nära relationer är ett komplext fenomen och förutsätter att personer som i sin yrkesroll möter våldsutsatta har rätt kompetens och rätt verktyg. Dessutom krävs det en hållbar samverkanstruktur mellan organisationer och myndigheter så att en och samma våldsutsatt person kan få ett samordnat stöd. Att kunna ge det bästa möjliga stödet till de våldsutsatta förutsätter också att personal vet vilka andra instanser och insatser utanför den egna organisationen som finns. Genom projektet vill vi synliggöra andras ansvar och vilka insatser utanför den egna organisationen finns till förfogande. En kartläggning av de befintliga insatserna kommer att genomföras. Resultatet läggs ut fortlöpande på Valfärdsguiden samt andra kanaler som skapas inom ramen för projektet.

Ett annat problem som vi har identifierat är att kunskaper om våldets omfattning, dess effekter och hantering av frågan i praktiken bland personal är otillräckliga. Flera tillfrågade organisationer uppger att deras personal är i behov av olika former av fortbildningar om våld i nära relationer. En stor kunskapslucka uppges vara att kunna identifiera våldets mekanismer och särskilja olika typer av våld. Hedersrelaterat våld och förtryck lyfts oftast som ett problem som personal kan känna mest osäkerhet och rädsla kring hantering i praktiken.

Vidare vill alla tillfrågade arbeta mer genom att ställa rutinmässiga frågor om våldet i stället för att arbeta på indikation. Problemet är att en del organisationer saknar ett metodstöd som är generellt för alla medarbetare. De insatser som finansieras av samordningsförbund arbetar genom att ställa rutinmässiga frågor om våld och kan vittna om positiva resultat som det har lett till. Med projektmedel vill vi sprida och utöka detta arbetssätt även i alla insatser och det operativa arbetet hos våra medlemmar.

Det är viktigt att förmedla till alla inblandade i projektet att livet utan våld handlar om en grundläggande mänsklig rättighet. Ett rättighetsbaserat argument leder inte bara till individens frigörelse och rätten att själv få välja sitt liv utan även till en samhällsekonomisk vinst i att fler självständiga individer tar plats och bidrar i samhället. Därför kommer vi i projektets alla faser att utgå ifrån FN:s konvention om mänskliga rättigheter, Agenda 2030, Istanbulkonventionen och regeringsuppdraget om allas rätt till utbildning, arbete och makt över sitt eget liv. Med projektets resultat bidrar vi till flera mål i Agenda 2030, bland annat Hälsa och välbefinnande, God utbildning för alla, Jämställdhet, Minskad ojämlikhet och Fredliga och inkluderande samhällen.

Med våld i nära relationer menar vi mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Bakom båda problem finns människor vars utsatthet för våld leder till en stor personlig lidande och samhällsekonomiska förluster i form av att de hindras från att ta en aktiv del i samhällsutveckling. Men mekanismerna bakom mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck skiljer sig oftast åt, vilket är viktigt att kunna förstå för att i sin tur kunna förebygga och bekämpa dessa i sin yrkesroll.

Medan mäns våld mot kvinnor i högre grad kännetecknas av att det finns en som utövar våld och en som är våldsutsatt utan inblandning av kollektivet är hedersrelaterat våld och förtryck oftast kollektivt utövat eller sanktionerat och kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central. Kontrollen kan handla om allt ifrån vardagliga former av begränsningar i deras liv till livsval som utbildning, jobb, giftermål och skilsmässa. I sin yttersta form resulterar hederstänkandet i hot och våld, inklusive dödligt våld.

Det hedersrelaterade våldet och förtrycket drabbar både kvinnor och män. Både män och kvinnor kan också vara förövare. Förövarna är oftast flera och kan handla om andra familjemedlemmar, släktingar eller andra



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

med samma bakgrund. Våldet är i många fall socialt accepterat inom kollektivet.

Dessutom är det viktigt för alla som möter våldsutsatta att ha kännedom om att våld i nära relationer kan yttra sig på olika sätt och handlar inte bara om det fysiska våldet. Våld i nära relationer har många ansikten och alla är inte lika uppenbara som vid det fysiska våldet. Våld i nära relationer kan också handla om psykiskt, sexuellt, ekonomiskt och materiellt våld samt försummelse. Flera av tillfrågade organisationer lyfter att brist på kunskap om olika typer av våld är en stor bidragande orsak till osäkerhet och ibland handfallenhet hos personal som möter de våldsutsatta. Ett tidigt upptäckt av våld är viktigt, något som flera av våra tillfrågade organisationer inte har en rutin för. Man arbetar på indikation snarare än genom rutinmässiga frågor som man ställer till alla patienter, brukare eller kunder man möter i sitt arbete.

I det operativa arbetet med att motverka våld är det extra viktigt att beakta horisontella principer och ett intersektionellt förhållningssätt.

Frågor som rör jämställdhet och jämlikhet, barnuppfostran och könsroller blir en integrerad del av projektets metoder och kompetenshöjande insatser under genomförandefasen. I möten med människor med rötter i hederstänkande miljöer och patriarkala strukturer är det viktigt att kunna och våga problematisera dessa och lyfta fördelarna med kvinnans frigörelse, något som är nödvändigt utifrån både individens och samhällsperspektiv. Individens stora vinster är frigörelse från förtryck och att ta kontroll över sitt liv. Samhället vinner genom att bättre ta vara på den kompetens som finns bland dessa kvinnor och män samt genom att undvika att den förlegade människosynen cementeras och överförs till nästa generation. Dessutom visar flera oberoende rapporter och forskningar att Hbtqi-personer samt personer med funktionsnedsättning är särskilt sårbara i en hederskontext eftersom det anses skamfyllt och farligt för hela familjens heder. I Socialstyrelsens rapport från 2021 som vänder sig till personer som arbetar inom hälso- och sjukvården står det att "om ett barn exempelvis visar sig ha en homosexuell läggning, eller inte känner igen sig i indelningen pojke eller flicka, kan barnet utsättas för så kallade omvändelseförsök (både här i Sverige och genom att skickas utomlands) eller giftas bort.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning är utsatta på flera sätt i en hederskontext. Familjen kan känna skam för att ha en familjemedlem med en funktionsnedsättning. För att dölja det kan familjen försöka gifta bort barnet för att allt ska verka "normalt" utåt. Barnet kan luras in i att hen ska ha en rolig fest då barnet ska gifta sig. De framtida konsekvenserna av giftermålet kan barnet inte förstå. En person med en intellektuell funktionsnedsättning kan dessutom ha svårare att försvara sig mot familjen eller söka hjälp."

Även när det gäller mäns våld mot kvinnor har våldsutsatta personer med funktionsnedsättning länge varit osynliggjorda. Forskning som har gjorts under de senaste åren indikerar att kvinnor med funktionsnedsättning utsätts för våld av sin partner i högre utsträckning än andra. När det gäller män med funktionsnedsättning är forskningen mycket sparsam. Barn och äldre med intellektuella och fysiska funktionsnedsättningar tycks vara särskilt utsatta för olika former av övergrepp. Enligt rapporten från Nationellt Centrum för kvinnofrid är det "synnerligen viktigt att fråga om och därmed synliggöra våld mot funktionsnedsatta. Våldet mot personer med funktionsnedsättning är många gånger likt våldet i nära relationer generellt. Det finns dock även skillnader som gör att funktionsnedsatta personer är särskilt utsatta. Ofta riktas våldet mot själva funktionsnedsättningen och flera personer i den våldsutsattas närhet kan vara våldsutövare. Det händer ofta att våldet inte uppmärksammas av olika anledningar, och det förekommer även att de som berättar om sina erfarenheter inte blir trodda."

Skillnader när det gäller våldets mekanismer, olika typer av våld och grupper som är särskilt utsatta gör hantering av våld i nära relationer i praktiken ännu mer komplex. För att kunna hantera frågan på rätt sätt



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

krävs en kompetent och trygg personal. Det krävs även en bättre samordning och en effektiv synkronisering och tillgängliggörande av alla insatser som finns, något som alla tillfrågade uppger att det saknas idag.

Problem som projektet vill lösa kan sammanfattas enligt följande:

1. Information om våld är inte samordnad och lättillgänglig.
2. Samhällets resurser och insatser är inte synkroniserade och det råder brist på kunskap om varandras ansvarsområden.
3. Kunskaper om våldets omfattning, våldets mekanismer och olika typer av våld är otillräckliga.
4. Det finns mycket osäkerhet, oro och rädsla bland personal i den operativa hanteringen av frågan.
5. Många arbetar fortfarande på indikation och ställer inte rutinmässiga frågor om våldet.
6. Våld i nära relation upplevs av många professionella som en lågprioriterad fråga på strukturell nivå.

#### **Beskriv de huvudsakliga orsakerna till problemet.**

Som underlag till den här ansökan har vi identifierat flera orsaker till problemet.

1. Information om våld i nära relationer finns ej samordnad och lättillgänglig.

I kontakter med våra medlemmar har vi upptäckt att det finns en stor osäkerhet och okunskap om kontaktvägar till andra myndigheter. De rutiner och riktlinjer som finns i varje myndighet är inte tillgängliga för andra myndigheter eftersom det inte finns några övergripande samarbeten och nätverk mellan myndigheterna. Flera av våra medlemmar som har ingått i regeringsuppdraget har förbättrat sina rutiner och metodstöd men deras goda resultat sträcker sig inte bortom den egna organisationen.

2. Samhällets resurser är illa samordnade och synkroniserade

Idag finns det väldigt mycket resurser och krafter som arbetar både förebyggande och bekämpande mot våld i nära relationer. Det handlar inte bara om organisationer knutna till samordningsförbund utan också om andra myndigheter, organisationer, kvinnojourer och det civila samhället. Varje myndighet och organisation som är knutna till samordningsförbund har handlingsplaner och rutiner. Försäkringskassan har till exempel utvecklat sitt interna arbete som bland annat innebär att myndigheten ser över metodstöd som används för att ställa frågor om våld i mötet med människor. Även regionerna har utvecklat ett metodstöd med rutinmässiga frågor. Regionerna har även sina egna kompetenscentra med personal med särskilt ansvar att arbeta med frågan internt och agera som en kunskapsbank för andra delar av regionen. Enligt lagen är alla myndigheter skyldiga att samverka och i frågan som rör våld i nära relationer är oftast samverkan livsavgörande. I Förvaltningslags (2017:900) åttonde paragraf står det att "En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter."

3. Kunskaper om våldets effekter samt hur vanligt det är med våld är låga.

Regeringsuppdraget har definierats utifrån behovet av att förbättra kunskap och metodutveckling. Det är



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

ett av de fyra målen i Sveriges nationella strategi för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer. Enligt Högskoleförordningen som gäller sedan 2018 måste alla studenter som utbildar sig till fysioterapeuter, jurister, läkare, psykologer, sjuksköterskor, socionomer och tandläkare visa kunskap om mäns våld mot kvinnor för att erhålla sin examen. Utbildning är avgörande för förändring och för att kunna ge de våldsutsatta ett bra bemötande. Det innebär också att de som erhållit sin examen innan 2018 inte hade en obligatorisk utbildning i ämnet.

4. Otillräcklig kunskap bland personalen om våldets mekanismer, ojämställda maktstrukturer och kulturella förtecken som leder till hedersrelaterat våld.

Att förstå mekanismerna bakom våld i nära relationer och förstå skillnader när det gäller olika typer av våld är en förutsättning till ett framgångsrikt förebyggande och bekämpande arbete mot våldet. Inte minst är det viktigt när det handlar om våldet som är ursprunget ur hederskontext. Bra kunskap i ämnet och om vad den våldsutsattas närmaste omgivning kan ha för roll i våldet är en grundförutsättning till att kunna erbjuda rätt stöd och adekvat hjälp. Även kunskaper om att Hbtqi-personer samt personer med funktionsnedsättning är särskilt sårbara i en hederskontext är viktiga i det sammanhanget.

5. Okunskap leder till rädsla och osäkerhet hos personalen.

Enligt Socialstyrelsen måste all personal inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten ha kunskaper om och förmåga att se tecken på våld i nära relationer. Det är också viktigt att känna empati, ställa frågor och samtala på ett respektfullt och etiskt sätt med den som har utsatts för våld.

Osäkerhet och rädsla som bottnar i en begränsad kunskap och inte minst det faktum att många kvinnor väljer att inte berätta om eller förnekar det som har hänt bidrar till svårigheten att upptäcka våldsutsatthet. Det är därför avgörande att personal inom hälso- och sjukvården och handläggare i socialtjänsten och andra myndigheter har kunskap och förmåga att se tecken på och konsekvenser av utsatthet för våld i nära relationer. Därför rekommenderar Socialstyrelsen socialtjänsten och hälso- och sjukvården att erbjuda all personal olika former av fortbildning om våld i nära relationer. Osäkerhet kan också uppstå när personalen ställer frågan om våldet inom de myndigheter som infört rutinmässiga frågor vid utredningar. Många kan känna osäkerhet över vilka ord och frågor man ska välja och oro över att kränka individens integritet.

6. Många arbetar på indikation snarare än genom rutinmässiga frågor.

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) fick uppdraget att utveckla metoder för hälso- och sjukvården att tidigt identifiera våldsutsatta kvinnor för att säkerställa ett adekvat omhändertagande. Svenska forskare och experter från olika verksamhetsområden inom hälso- och sjukvården rekryterades för att sammanfatta kunskapsläget och ta ställning till hur frågor om våld bör hanteras.

Ett resultat är att allt fler myndigheter har börjat utveckla ett metodstöd som grundar sig på att ställa rutinmässiga frågor om våld. Försäkringskassan har till exempel infört en rutin att försäkringsutredarna som hanterar ansökningar om sjukpenning frågar om våld på rutin, istället för indikation, i alla ärenden som kräver utredning. Genom att identifiera vilka som utsätts för våld kan man fånga upp och samordna stöd till rätt instans. I uppdraget ingår också att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck och ge stöd till de utsatta.

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen kartlagt förekomst av rutinmässiga frågor om våldsutsatthet och våldsutövande i socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Kartläggningen gäller också hur arbetet kvalitetssäkras och förekomst och behov av standardiserade metoder för att fråga om våld. En enkät har besvarats av 680 enheter inom socialtjänsten i 161 kommuner. I hälso- och sjukvården har 753 svar kommit från olika verksamheter. Resultatet som publicerades 2018 visar att majoriteten av undersökta





Medfinansieras av  
Europeiska unionen

verksamheter inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården inte frågar vuxna rutinmässigt om våld utsatthet eller våldsutövande. Vanligast är att frågor ställs på indikation. Även när det gäller barn är det vanligast att frågor ställs på indikation. Verksamheter inom socialtjänsten som arbetar med särskilt utsatta grupper, såsom äldreomsorgen och LSS-verksamheter, frågar om våld i minst utsträckning. I de verksamheter där frågor om våld ställs används det sällan standardiserade metoder för det.

7. Frågan om våld i nära relationer är lågprioriterad.

Enligt Unizon som är riksförbund för över 130 idéburna kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer är kommunernas kvinnofridsarbete ostrukturerat, lågt prioriterat och lever sällan upp till socialtjänstlagen. Varannan kommun saknar en analys såväl av omfattningen av våldet i kommunen som hur behovet av stöd och skydd ser ut. De erbjuder inte våld utsatta stöd att få en mer långsiktig bostad, trots att de enligt socialtjänstlagen bör göra detta. I var sjunde kommun saknas helt någon som arbetar med frågorna. För våld utsatta kvinnor med beroendeproblematik kan bara en handfull kommuner erbjuda en kvinnojour.

8. Brist på kunskap om eget och om andra myndigheters ansvar.

Alla organisationer som ingår i samordningsförbund arbetar med frågan utifrån sina ansvarsområden. Det som saknas är ett effektivt tvärsektorielt arbete för att kunna förebygga och motverka våld i nära relationer. Genom samverkan når vi alla lättare upp till de målsättningar som finns i den nationella strategin mot våld; förebyggande arbete, förbättrad upptäckt, skydd och stöd, effektivare bekämpning och förbättrad kunskap och metodutveckling.

### **Beskriv konsekvenserna av problemet.**

Konsekvenserna av problemet finns på strukturell, organisations- och individnivå. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) har var fjärde kvinna någon gång utsatts för våld av en partner eller före detta partner. Samtidigt är mörkertalet stort, eftersom det är särskilt svårt att berätta eller anmäla när gärningspersonen är en närstående. Våld i nära relationer är ett samlingsbegrepp för flera olika typer av våld och förtryck. Det finns också olika mekanismer och bakomliggande orsaker till våld beroende på om vi talar om mäns våld mot kvinnor eller hedersrelaterat förtryck. Även om förövaren också kan vara kvinna pratar vi om mäns våld mot kvinnor eftersom kvinnor utsätts i betydligt högre utsträckning.

Våldet mot kvinnor i nära relationer är ofta grövre och mer upprepat. Brå:s nationella kartläggning om brott i nära relationer visar att ungefär en tredjedel av kvinnorna och cirka två procent av männen som utsatts för grovt våld i nära relation sökt, eller hade behövt söka, vård på grund av våldet. Nationellt centrum för kvinnofrids stora studie Våld och hälsa från 2014 visar också att kvinnor i högre grad utsätts för flera olika former av våld, och att våldet mot dem är mer systematiskt och upprepat. Dessutom finns vissa grupper av våld utsatta som särskilt är sårbara som till exempel äldre kvinnor, kvinnor med funktionsnedsättning eller kvinnor i missbruk. Våld i nära relationer är ett komplext fenomen som kräver att de som i sin yrkesroll möter de våld utsatta måste ha kompetens och verktyg att kunna hantera frågan. Dessutom måste samverkan mellan olika organisationer och myndigheter där de våld utsatta söker om stöd och hjälp fungera bra. Konsekvenserna av problemet är flera och kopplade till orsakerna kan de fördelas enligt följande:

1. Brist på en samordnad och lättillgänglig information leder till sämre tjänster och sämre stöd för våld utsatta.





Medfinansieras av  
Europeiska unionen

2. Brist på samordnade och synkroniserade samhällsresurser leder till ökade kostnader.
3. Brist på kunskap om våldets effekter och om hur vanligt det är med våldet leder till att viljan och förmågan att arbeta med frågan minskar.
4. Otillräcklig kunskap om våldets mekanismer leder till att våldsutsatta inte får en adekvat stöd.
5. Rädsla och osäkerhet bland personalen kan orsaka en sämre arbetsmiljö och en känsla av otrygghet och otillräcklighet samt en ohälsa bland personalen.
6. Sämre helhetsbild på grund av ett arbete på indikation som i sin tur leder till sämre tjänster.
7. Låg prioritering av frågan leder till okunskap och ovilja att hantera frågan på strukturell nivå.
8. Brist på kunskap om eget och om andra myndigheters ansvar leder till sämre stöd för våldsutsatta.

Dessutom har vi under förberedande arbetet inför denna ansökan blivit uppmärksammade av flera att en stor konsekvens också är kompetensförsörjningsproblem som leder till större kostnader för samhället bland annat i form av mindre skatt.

Våldet får konsekvenser för arbetsliv och ekonomi - och inte enbart för den som utsatts. Det ger dålig arbetsmiljö, sämre arbetsprestationer, sjukskrivningar och ökad personalomsättning. Företag får dåligt rykte och sämre produktivitet. Enligt ett gemensamt yttrande som var undertecknat av över 90 framstående svenska forskare, läkare, journalister och kulturarbetare och som publicerades i Svenska Dagbladet den 5 april 2019 har "det samhällsekonomiska priset beräknats till mellan 2,7 och 3,3 miljarder per år för olika samhällssektorer och för vård och professionellt stöd till 13 miljarder. Personligt lidande, sämre relationer, försämrad livskvalitet, förlust av friska levnadsår, för tidig död och indirekta effekter på nästa generation kostar 39,7 miljarder per år".

#### **Beskriv vilka tidigare insatser som gjorts för att hantera eller lösa problemet.**

Alla tre medsökande samordningsförbund har arbetat med frågan tidigare genom att initiera eller delta i olika insatser med våld i nära relationer i fokus. Även flera utbildnings- och kompetenshöjande insatser har ordnats av alla tre medsökande samordningsförbund.

Två samordningsförbund har sedan 2019 varit med i det nationella uppdraget via NNS som handlar om att tidigt upptäcka våld i alla insatser som finansieras av samordningsförbund. Även det tredje medsökande samordningsförbundet har sedan våren 2023 gått in i uppdraget. Sedan beslutet om att NNS skulle ingå i regeringsuppdraget 2019 har NNS initierat och stöttat arbete mot mäns våld mot kvinnor på flera samordningsförbund. Arbetet handlar om att säkerställa att mäns våld mot kvinnor uppmärksammas och motarbetas i insatser finansierade av samordningsförbund. 40 samordningsförbund har anslutit sig till detta. Det handlar om att personal i de finansierade insatserna får kunskap om problematiken för att kunna agera om våld och förtryck förekommer eller misstänks förekomma. Personalen genomgår en utbildning och får ett metodstöd med bland annat hur man ställer frågor om våldet och hur man tar samtalet med de våldsutsatta. Att ställa frågan bidrar till att minska stigma och öppna upp för hantering och förändring samt att den våldsutsatta blir medveten om att stöd finns. Operativt handlar uppdraget om att ställa frågor om deltagarna i varje insats har varit eller är utsatta för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. Frågor ställs till alla deltagare. Svaren från varje förbund sammanställs och skickas ut till Statisticon (<https://www.statisticon.se/>) som analyserar svaren, gör en nationell sammanställning och uppföljning.

Välfärdsguiden är en digital plattform som administreras av Samordningsförbundet Centrala Östergötland med syfte att visa hur välfärdssystemet fungerar och vad det har att erbjuda. Det vänder sig till personer som söker stöd, deras anhöriga och personal som möter personer som söker stöd.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

(<https://valfardsguiden.se/>)

Samordningsförbundet RAR i Sörmland har i perioden 2019 - 2022 drivit ett ESF-finansierat projekt Klara. Målet med Klara var att ta fram och implementera en väl fungerande modell för inkludering och delaktighet av kvinnor med utländsk bakgrund vars kompetens och färdigheter inte har tagits tillvara. Det var i första hand kvinnornas väg mot studier, arbete och egen försörjning som projektet vill underlätta. Målet var att minska utanförskap och segregation för de deltagande kvinnorna i första hand men även indirekt andra personer i hennes omgivning samt samhället i stort. Betoningen blev lika mycket på social integration som på arbetsmarknadsintegration. En viktig målsättning var att ge kvinnorna verktyg till ett integrerat och självförsörjande liv. Frågor som handlade om kvinnofrigörelse, könsroller, barnuppfostran och hedersnormer var en integrerad del av projektet i dess alla faser.

Samordningsförbundet RAR finansierade en insats som bedrevs i samverkan mellan Region Sörmland och vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna Kommun. Insatsen hette Jämställd vård i egen regi och startade oktober 2020 och pågick till december 2021. Målgruppen var kvinnor i beroendeproblematik. Insatsens målsättning var att tillsammans med målgruppen och profession hitta vägar som hjälpte kvinnorna i missbruksproblematiken att tillfriskna och ta "makten över sitt egna livssituation" och som ett led i det bryta sitt beroende. Fler kvinnor skulle uppleva att de klarar sin egen livsförsörjning. Våld i nära relationer lyftes ofta i kontakten med kvinnorna då en del deltagande kvinnor tillhörde de våldsutsatta. Kvinnor i missbruk anses också vara en särskilt sårbar grupp när det gäller våldet. Vårdpersonalen uppmärksammades på målgruppens behov av stöd i våldssituationer och insatsen riktade sig lika mycket till dem i syfte att öka deras kompetens.

Samordningsförbundet Centrala Östergötland har tillsammans med Länsstyrelsen i Östergötlands län varit med och hjälpt till med inspelningen av NNS digitala bas- och metodutbildning. Förbundet har anordnat två digitala föreläsningar på teman hedersrelaterat våld och ungas våld i relationer. Båda föreläsningarna visade stort intresse från medlemmarna.

Alla tre medsökande samordningsförbund har inom ramen för finansiering av kortare kompetenshöjande insatser initierat och varit delaktiga i flera seminarier, konferenser och workshops. Bland annat har Samordningsförbundet RAR i Sörmland haft ett samarbete med Länsstyrelsen i Södermanlands län som har lett till flera konferenser i ämnen mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.

Dessutom är förbundschefen i en av de tre medsökande samordningsförbunden, Mari Cedervall, också nationell samordnare i arbetet mot mäns våld mot kvinnor via NNS. Genom sitt nationella uppdrag är Mari Cedervall en uppskattad föreläsare och debattör i ämnet.

**Beskriv projektets målgrupp. Beskriv om och i så fall hur målgruppen har varit involverad i framtagandet av projektiden. Beskriv hur projektansökan ligger i linje med deras behov.**

Framtagandet av den här ansökan har kommunicerats genom beredningsgrupper och styrelser kopplade till samordningsförbund. Även olika nätverk har använts som en plattform där frågan har lyfts. Genom alla dessa sammanhang där samordningsförbundets medlemmar ingår har behovet av att motverka våld i nära relationer i deras myndigheter och organisationer framhävts. Det har blivit tydligt från våra medlemmars



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

sida att frågan ska prioriteras och att det helst görs inom ramen för samordningsförbundens uppdrag eftersom samordningsförbundet arbetar med att främja samverkan på alla nivåer.

Målgrupp är anställda inom regioner, kommuner och staten som i sin yrkesroll möter våldsutsatta. Det kan handla om medarbetare inom olika typer av verksamheter såsom vårdcentraler, psykiatriska mottagningar, socialkontor, skola eller arbetsmarknadskontor samt handläggare i de statliga myndigheterna.

Representanter för målgruppen kommer att ingå i en referensgrupp som under analys- och planeringsfasen kommer att vara bollplank till projektledningen. Referensgruppen kommer att fortsätta vara aktiv under projektets genomförande med ansvar att synliggöra den egna organisationens insatser och ansvarområden och på så sätt skapa förståelse för varandras arbete. Referensgrupper som kommer att vara tre till antalet, en för varje län där projektet blir verksamt kommer att implementeras i ordinarie verksamhet.

Representanter för målgruppen kommer också att väljas ut till att agera som mentorer/vårdspiloter internt. Mentorerna kommer att fungera som ett rådgivande stöd och en bollplank för sina kollegor där det finns osäkerhet eller okunskap om det bästa möjliga stödet som kan ges till den våldsutsatta, oavsett om det handlar om vården, socialtjänsten eller ett myndighetskontor. Mentorerna/vårdspiloterna kommer att vara en implementerad del av verksamheten även efter att projektet tagit slut.

Våld i nära relationer är ett komplext fenomen och förutsätter att personer som i sin yrkesroll möter våldsutsatta har rätt kompetens och rätt verktyg. Dessutom krävs det en hållbar samverkanstruktur mellan organisationer och myndigheter så att en och samma våldsutsatt person kan få ett samordnat stöd. Att kunna ge det bästa möjliga stödet till de våldsutsatta förutsätter också att personal vet vilka andra instanser och insatser utanför den egna organisationen som finns. Genom projektet vill vi synliggöra andras ansvar och vilka insatser utanför den egna organisationen finns till förfogande. En kartläggning av de befintliga insatserna genomförs. Resultatet läggs ut fortlöpande på Valfärdsguiden samt andra kanaler som skapas inom ramen för projektet.

Projektet tar sin avstamp i och beaktar genom alla faser de nationella jämställdhetsmålen där kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Kvinnor ska ha samma ekonomiska självständighet som män, samma makt och inflytande, de ska dela arbetet med hem och barn lika, och mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Då vi kommer att arbeta mot våld i nära relationer utifrån två olika mekanismer bakom våldet som delas in i mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är det viktigt att beakta och låta horisontella principer genomsyra projektets alla faser. Projektets målgrupp uppmärksammas genom hela projektet om att arbetet mot våld i nära relationer samtidigt handlar om ett systematiskt jämställdhetsarbete. Våld i nära relationer är i allra högsta grad en jämställdhetsfråga. Även när det handlar om hedersrelaterat våld och förtryck är ojämställda maktstrukturer största bakomliggande orsak. Kulturen som genomsyras av patriarkatet i en hederskontext förstärker traditionella könsroller på kvinnans bekostnad. Därför talar vi om hedersrelaterat våld och förtryck som brist på jämställdhet med kulturella förtecken. Många offer och förövare när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck lever i utanförskap. Flera studier kopplar den korta tiden i Sverige och avsaknad av delaktighet i samhället som en förklaringsmodell till att patriarkala värderingar från hemlandet fortfarande styr över människornas liv. Det är därför viktigt att veta att icke-diskriminering i praktiken och inkludering är förutsättning till att hedersrelaterat våld och förtryck minskar. Det förutsätter att samhällets alla strukturer samverkar i arbetet med att skapa ett mer inkluderande samhälle.

Vi vet också att det finns vissa grupper av våldsutsatta som särskilt är sårbara som till exempel äldre



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

kvinnor, kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnor i missbruk samt Hbtqi-personer. Kvinnor med funktionsnedsättning kan vara starkt beroende av förövaren. Om funktionsnedsättningen är psykisk eller kognitiv kan hon också ha svårt att beskriva sina upplevelser och kan behöva stöd att förstå att det hon utsatts för är våld. Personer med intellektuell funktionsnedsättning som lever i en hederskontext är en extra sårbar grupp. Kvinnor och män i samkönade relationer kan isolera sig på grund av bristande acceptans från samhället, vilket i sin tur bidrar till ett starkt beroende av partnern. Partnern kan också hota med att avslöja den våldsutsattas sexuella läggning, vilket kan vara en mycket verkningsfull maktutövning.

De horisontella principerna kommer att vara en integrerad del av projektets alla faser och en ökad förståelse för dem genomsyrar allt arbete med målgruppen.

**Beskriv projektets aktörer. Beskriv hur dessa aktörer har varit involverade i framtagandet av projektidén. Beskriv hur projektansökan ligger i linje med deras behov.**

Vi som ställer oss bakom den här ansökan är tre samordningsförbund som också blir samverkansparter och medfinansierare:

1. Samordningsförbundet RAR i Sörmland
2. Samordningsförbundet Centrala Östergötland (SCÖ)
3. Samordningsförbundet Karlskoga/Degerfors.

Samordningsförbundet RAR i Sörmland står som projektägare och är därmed stödsökande organisation. Projektägarskapet ligger i linje med Samordningsförbundets uppdrag. Samordningsförbund verkar utifrån Lagen om finansiell samordning (2003:1210). Samverkande parter i varje samordningsförbund är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och region samt en eller flera kommuner i det berörda länet. Enligt lagen ska insatserna inom den finansiella samordningen avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och syftar till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Projektet kommer att bedrivas med tre delprojekt där varje samordningsförbund står som delprojektägare.

De tre samordningsförbund som tillsammans ansöker om medel ser våld i nära relationer som en förklaringsmodell till att många i arbetsför ålder inte arbetar på grund av att de hindras av närstående från att bli delaktiga i samhället eller på grund av ohälsa som våldet oftast leder till. Enligt Socialstyrelsen blir så många som 11 000 årligen sjukskrivna där grundorsaken är våld. Att motverka våld i nära relationer ingår alltså i samordningsförbundets uppdrag om att stödja samverkan mellan samverkansparterna där målet är rehabilitering eller arbetsmarkandsinkludering.

Alla tre samordningsförbund har genom en rad kompetenshöjande insatser eller kortare insatser som finansierats arbetat med frågan tidigare. Dessutom ingår alla tre samordningsförbund genom NNS i den nationella satsningen om att tidigt upptäcka våld som är en del av regeringsuppdraget om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

De tre sökande samordningsförbund samt deras samverkansparter ser våld i nära relationer som är ett stort samhällsproblem som kräver en bättre samverkan och många riktade insatser. Det framgår även av LFA-analysen kring orsaker och effekter.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Samordningsförbundet RAR ansvarar för samordningen av projektets insatser. De andra två medverkande samordningsförbund har varit aktiva och delaktiga i framskrivandet av föreliggande ansökan. Framskrivningsgruppen har varit delaktiga i LFA-processen med problemformulering, orsaker och effekter samt målformulering. Alla samordningsförbund har förankrat ansökan hos alla samverkansparter genom beredningsgrupper, styrelser samt andra nätverk där de ingår.

Samordningsförbundet RAR kommer också att samordna och organisera projektets genomförande samt ansvara för rapporteringen gentemot ESF. Samordningsförbundet kommer att säkerställa att de horisontella principerna införlivas i projektets alla faser och stötta delprojekten i det systematiska arbetet med jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. En handbok i arbetet med de horisontella kriterierna har tagits fram i Samordningsförbundet. Den kommer att ligga till grund för arbetat med de horisontella principerna i det kommande projektet och även vid behov vidareutvecklas.

Samverkansavtal mellan Samordningsförbundet RAR och de två andra medverkande samordningsförbund, deltagande aktörer, kommer att skrivas vid beviljandet av ansökan. I dagsläge finns avsiktsförklaringar påskrivna av båda deltagande aktörer.

Samordningsförbundens medfinansiering sker via projektpersonals löner.

## Deltagande aktörer

### Stödmottagare (samverkansparter)

Organisationsnamn: SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND  
Organisationsnummer: 222000-2485  
Utdelningsadress: PLATENSGATAN 5 A 1 1/2 TR, 582 20 LINKÖPING  
Behörig företrädare: Mattias Bergström  
E-post: mattias.bergstrom@linkoping.se  
Telefonnummer: 0706851313

Organisationsnamn: SAMORDNINGSFÖRBUNDET KARLSKOGA/DEGERFORS I ÖREBRO LÄN  
Organisationsnummer: 222000-2279  
Utdelningsadress: KARLSKOGA KOMMUN, 691 83 KARLSKOGA  
Behörig företrädare: Mari Cedervall  
E-post: mari.cedervall@finsam.eu  
Telefonnummer: 0703835359

### Deltagande organisationer i kompetensutveckling

#### Medfinansierare

Organisationsnamn: SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND  
Organisationsnummer: 222000-2485  
Utdelningsadress: PLATENSGATAN 5 A 1 1/2 TR, 582 20 LINKÖPING  
Behörig företrädare: Mattias Bergström  
E-post: mattias.bergstrom@linkoping.se  
Telefonnummer: 0706851313



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Typ av aktör:	Bidrag i annat än pengar
Organisationsnamn:	SAMORDNINGSFÖRBUNDET KARLSKOGA/DEGERFORS I ÖREBRO LÄN
Organisationsnummer:	222000-2279
Utdelningsadress:	KARLSKOGA KOMMUN, 691 83 KARLSKOGA
Behörig företrädare:	Mari Cedervall
E-post:	mari.cedervall@finsam.eu
Telefonnummer:	0703835359
Typ av aktör:	Bidrag i annat än pengar

## Projekt mål

Beskriv vad projektet ska uppnå. Sätt projekt mål utifrån de problem som ni identifierat i avsnittet **Problemformulering**. Beskriv på vilket sätt projektmålen svarar mot utlysningens förväntade resultat. Projektets långsiktiga mål är att minska stigma och införa nolltolerans kring våld i nära relationer i alla våra organisationer.

Projektets huvudmål är att skapa en handfast och hållbar samverkan med stabila rutiner och samarbetsformer mellan våra organisationer. Alla organisationer som ingår i samordningsförbund arbetar med frågan utifrån sina ansvarsområden. Det som saknas är ett effektivt tvärsektorieellt arbete för att kunna förebygga och motverka våld i nära relationer. Genom samverkan når vi alla lättare upp till de målsättningar som finns i den nationella strategin mot våld; förebyggande arbete, förbättrad upptäckt, skydd och stöd, effektivare bekämpning och förbättrad kunskap och metodutveckling. Enligt lagen är alla myndigheter skyldiga att samverka och i frågan som rör våld i nära relationer är oftast samverkan livsavgörande. I Förvaltningslags (2017:900) åttonde paragraf står det att "En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter." För att samverkan ska fungera bra krävs det även en kunskap och kompetens i ämnet hos alla involverade parter.

Med utgångspunkt i det ovanstående har vi identifierat projektets huvudmål:

Ökad samordning och synkronisering av insatser som redan finns hos våra organisationer och samverkansparter.

Huvudmålet delas in i följande delmål:

1. Utveckling och tillgängliggörande av olika plattformar där information om våld kan samordnas och göras lättillgänglig.

Genom referensgrupper i delprojekten samordnas alla insatser som finns i våra organisationer.

Dokumentationen från projektet görs tillgänglig på alla våra digitala kanaler. Som en del i projektet vill vi kunna dokumentera och tillgängliggöra information om insatser och stödresurser i samhället samt de nätverk som finns rörande "Våld i nära relationer" i den växande sökfunktionen Valfärdsguiden.

Valfärdsguiden administreras av Samordningsförbundet Centrala Östergötland. Många av de vi mött som också har svarat ja på frågan om de upplevt våld säger att de inte vet var de ska vända sig för att få hjälp, trots att det finns en mängd resurser i samhället. Förhoppningen är att alla som vänder sig till Valfärdsguiden ska kunna få svar på den frågan så att rätt stöd kan komma igång direkt.

I arbetet med att utveckla funktionen Hitta rätt (som är en del av Valfärdsguiden) finns också förslag om att väva in de rutinmässiga frågor som initierats av NNS om våld för att Valfärdsguiden ska bli ett än mer kraftfullt stöd till personal som använder guiden i vardagen och till den enskilde som väljer att använda Valfärdsguiden privat. En sådan lösning skulle också kunna vara av värde ur ett organisation/strukturperspektiv då det teoretiskt kan bidra till en bättre förståelse av förekomsten i stort (via användarstatistik).



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Inom ramen för projektet kommer vi att marknadsföra och tillgängliggöra webbutbildningar och kunskapsstöd som finns på Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK). Då vi bedömer att NCK:s kunskapslyft på deras hemsida är heltäckande och exemplarisk kommer vi att inom ramen för projektets alla insatser uppmuntra deltagare att ta del av dessa utbildningar och kunskapsguider.

2. Ökad kunskap hos medlemmarnas personal om våldets omfattning och effekter samt minskad rädsla och osäkerhet bland personal att hantera problematiken.

Genom riktade utbildningsinsatser ökar vi förståelse för och lyfter vikten av att öka kompetens i frågan. Utbildningsinsatser kommer att vara både generella och riktade till särskilda yrkesgrupper. Generella utbildningstillfällen kommer att vara tematiskt ordnade och erbjudas till personal i alla organisationer som är knutna till samordningsförbunden. Riktade utbildningsinsatser vänder sig till tre olika yrkesgrupper; vårdpersonal, socialtjänstpersonal och handläggare i våra myndigheter. Vi ser kunskap och kompetens i ämnet hos alla involverade parter som en förutsättning för en välfungerande samverkan. Dessutom åstadkommer vi en minskad rädsla och osäkerhet genom ökad kunskap och förbättrat verktyg som våra kompetenshöjande insatser kommer att generera. Det kommer även att finnas en möjlighet att rådgöra och diskutera ärenden med mentorn/våldspiloten på arbetsplatsen som i sin tur leder till trygghet och professionalism i hantering av ett ärende.

3. Förbättrat verktyg bland personal genom mentorer/våldspiloter

Ökad kompetens säkerställer vi både genom de riktade utbildningsinsatserna och genom utbildning av mentorer/våldspiloter. Mentorerna som kommer från verksamhets- och enhetsnivåer hos våra medlemmar genomför en rad kompetenshöjande insatser under projektets första år. De kommer senare att fungera som rådgivande stöd och bollplank bland kollegorna i de verksamheter som de företräder. Utbildning av mentorer/våldspiloter görs även fortlöpande och fylls på med nya personer vid behov. Målet är att mentorer blir en implementerad del av projektet även efter att det tagit slut.

4. Fler medlemmar inför arbetssätt med rutinmässiga frågor om våldet.

Den nationella satsningen via NNS som alla tre samverkande samordningsförbund ingår i innebär att rutinmässiga frågor om våldet införs i alla de insatser som finansieras eller drivs av förbundet. Rutinmässiga frågor om våldet handlar om ett obligatoriskt frågebatteri som ställs till alla deltagare i en insats. På det sättet ökar man möjlighet att tidigt upptäcka våld. Genom projektet vill vi uppmuntra alla våra medlemmar som inte har infört som rutin att ställa frågor om våldet till alla sina brukare, patienter eller kunder att implementera metoden i sina ordinarie verksamheter.

5. Större prioritering av frågan på strukturell nivå.

En större prioritering av frågan görs bäst genom att synliggöra omfattning av våldet och dess påverkan på både mänskligt lidande och samhällsekonomi. I alla forum som bildas genom projektet, styrgrupper och referensgrupper bland annat och inte minst utbildningstillfällena lyfts vikten av att förebygga och bekämpa våld i nära relationer för både individens och hela samhällets bästa.

6. Effektiv erfarenhetsutbyte och bättre kännedom om eget och andra myndigheters ansvar.

Alla organisationer som ingår i samordningsförbund arbetar med frågan utifrån sina ansvarsområden. De flesta har välutarbetade rutiner och riktlinjer samt professionella med särskilt ansvar för frågan som kvinnofridssamordnare i kommunerna. Det som saknas är ett effektivt tvärsektoriellt arbete för att kunna förebygga och motverka våld i nära relationer. Genom samverkan kommer projektet att skapa enklare kontaktvägar mellan organisationerna där kunskap om varandras ansvarsområden blir central.





Medfinansieras av  
Europeiska unionen

7. Förbättrad samverkan med andra myndigheter och det civila samhället.

Samhället (även utanför våra organisationer) uppmärksammas på de negativa socioekonomiska effekter som våld i nära relationer leder till.

Ett viktigt mål med projektet är att kraftsamla även bortom samordningsförbundens och deras medlemmars ansvarsområden. En effektiv samverkan blir inte möjlig om alla parter som direkt eller indirekt kommer i kontakt med våldsutsatta inte möts och diskuterar gemensamma utmaningar. Även representanter för exempelvis rättsväsendet och det civila samhället som kvinnojourer inbjuds att aktivt delta i våra insatser.

**Beskriv hur ni planerar att följa upp projektet. Ange de indikatorer ni kommer att använda för att mäta projektmålen.**

Projektledaren och delprojektledarna kommer att skriva en rapport över projektets aktiviteter och ekonomi som lämnas digitalt till styrgruppen.

Deltagarna kommer i samband med varje kompetensutvecklingsinsats att få fylla i en enkät om vad man tyckte om utbildningen och om genomförandet. På så sätt säkerställer vi en regelbunden kontrollmätning bland personalen om den kompetensutveckling de fått genom projektet har bidragit en bättre hantering av frågan i praktiken. Här kommer även frågor kring tillgänglighet och icke-diskriminering att ingå för att säkerställa att alla har möjlighet att delta i projektets aktiviteter. Vid avvikelser från önskat utfall kommer förändringar i innehåll eller genomförande att ske efter förslag från projektgruppen och beslut i styrgruppen.

Genom deltagarlistor följer man upp att platserna i projektet når upp till en könsfördelning som återspeglar personalsammansättning. Arbetsplatser som eventuellt avviker ska kontaktas för att undersöka orsak.

Varje fördjupad utbildning riktad till särskilda yrkesgrupper ska regelbundet följas upp genom enkäter till deltagarna för att ta reda på om de har haft nytta av kunskapen i en faktisk arbetsituation.

I slutet av projektet ska även chefer vid de verksamheter som utbildat mentorer och våldspiloter få besvara en enkät.

Samordningsförbundet Centrala Östergötland som förutom andra insatser även kommer att involvera Valfärdsguiden i projektet kommer att redovisa om särskilda sökvägar och innehåll om dessa frågor finns publicerade i Valfärdsguiden samt hur de används hos personalen.

Regelbunden kontrollmätning bland personalen angående användning av Valfärdsguiden och i Hitta rätt som är del av Valfärdsguiden kommer att ske genom användartest och enkäter. Utifrån svaren kommer innehållet i Valfärdsguiden att justeras fortlöpande.

Vid beviljandet av projektmedel görs standardiserade enkäter och frågeformulär som deltagare i olika insatser kommer att fylla i.

På projektnivå förväntar vi oss att projektet ska skapa en brett förankrat kompetens i våldets omfattning, mekanismer och effekter. Ett annat förväntat resultat är att skapa en handfast och hållbar samverkan med stabila rutiner och samarbetsformer mellan våra organisationer.

1. Minst 90 procent av verksamheterna som genomgått utbildning av mentorer (våldspiloter) ska vid projektets slut uppge att man har intern kompetens för att starta mentorskap.
2. Minst 90 procent av deltagarna (såväl män som kvinnor) ska uppge att de har fått konkreta verktyg och strategier för att möta, kommunicera med och erbjuda adekvat stöd till våldsutsatta.
3. Minst 90 procent av deltagarna ska uppleva att de fått större förståelse för och kunskap om våldets mekanismer och effekter.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

4. Minst 80 procent av deltagarna ska uppge att de via projektet fått yrkesmässigt användbara kontakter med personer från andra myndigheter och haft nytta av samverkan mellan myndigheterna.
5. Alla våra digitala plattformar uppgraderas regelbundet med relevant innehåll som underlättar hantering av frågan.
6. Minst 50 procent av deltagarna uppger att de har genomgått webbaserade utbildningar eller har använt sig av webbstöd som är framtagna av NCK.
7. Minst 90 procent av verksamheterna har infört en handfast rutin om att frågor för att upptäcka våld ställs till alla de möter i sin yrkesroll.

På individnivå är det förväntade resultatet att personal inom regioner, kommuner och staten ska känna sig tryggare i sin yrkesroll i mötet med våldsutsatta.

1. Minst 90 procent av projektets deltagare ska, en tid efter utbildningen, uppge att man har haft nytta av kursen i en faktisk arbetsituation.
2. 100 procent av deltagarna ska uppge att de har kunnat delta i projektet utan hinder.

På organisationsnivån handlar det i huvudsak om två förväntade resultat.

1. Minst 10 av de deltagande verksamheterna ska under projekttiden fatta beslut om att starta och implementera mentorskap.
2. Alla deltagande organisationer ska uppge att de haft nytta av arbetet som gjorts i referensgrupperna i syfte att utbyta yrkeserfarenheter och främja samverkan och att dessa kommer att implementeras efter projektets slut.

#### **Beskriv hur projektet ska utvärderas.**

Utvärderingen av projektet sker i huvudsak internt främst med hjälp av en regelbunden kontrollmätning av vad projektets kompetenshöjande insatser haft för inverkan på att öka kompetens och samverkan bland deltagare. Genom den fortlöpande utvärderingen med trovärdiga beskrivningar av vad som fungerat bra, varför det fungerat bra och vad ordinarie verksamhet har att vinna på implementering skapar vi goda förutsättningar att projektets goda resultat tillvaratas och implementeras.

Standardiserade enkäter och frågeformulär, som utformas vid projektets start och som alla deltagare fyller i efter varje insats de deltagit i säkerställer en effektiv uppföljning och pekar på förbättringsmöjligheter.

Det finns även planer att koppla in akademien om vi får positivt besked. Det pågår en del forskning bland annat vid Mälardalens universitet som rör jämställdhet och hedersproblematik.

Studenter kan kopplas in i projektets arbete för att göra uppföljning av hela projektet eller delar av det genom vetenskapliga uppsatser.

Kompetensstöd inom sakområdena, inklusive jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering kommer att integreras i varje delprojekt under planering, genomförande och arbetet med implementering. Vårt mål är ett kontinuerlig tillförsel av relevant kompetens, reflektioner kring resultat, stöd i att bearbeta hinder med mera. Detta gäller inte minst inom de tre horisontella perspektiven. Mycket av den kompetens vi behöver har vi redan inom våra egna organisationer. Vårt mål är att synliggöra den och att göra den tillgänglig för alla inblandade i projektet.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

### **Beskriv vilka som är mottagare av projektets tänkta resultat.**

Mottagare av resultat är primärt de myndigheter och organisationer som är knutna till våra samordningsförbund. Det handlar om Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Örebro län, Region Sörmland, Region Östergötland samt kommunerna Eskilstuna, Nyköping, Flen, Katrineholm, Vingåker, Oxelösund, Gnesta, Trosa och Strängnäs (Sörmland), Linköping, Kinda, Åtvidaberg (Östergötland), Karlskoga och Degerfors (Örebro län).

Genom beredningsgrupper och styrelser samt andra forum på strategisk nivå har våra medlemmar varit involverade vid behovsinventering och problemformulering inför denna ansökan.

Förutom framtagandet av projektansökan och projektets genomförande vid eventuellt positivt besked har också implementeringen diskuterats. Behovet av en fast och hållbar samverkan i vilken varandras ansvarsområden synliggörs kommer att finnas kvar. Därför är huvudmålet med projektet fastställt utifrån detta. Upprätthållande av samverkan som initierats genom projektet kommer att vara i fokus för implementeringen efter projektets slut. Under projektets gång kommer en implementeringsplan att framställas och beslutas om i styrgruppen med tydlig ansvarsfördelning.

Dessutom kommer även mentorer/vårdspiloter som utbildats genom projektets att bli en implementerad del i alla de verksamheter som har infört det.

De tre samordningsförbund som står bakom denna ansökan kommer att säkerställa att referensgrupperna med ansvar att utbyta erfarenheter och förmedla ansvarsområden mellan organisationerna fortsätter med sitt uppdrag även efter projektets slut. Detsamma gäller kompetenshöjande insatser i ämnet som kommer att erbjudas till alla intresserade anställda i våra organisationer i syfte att öka kunskap och kompetens.

Välfärdsguiden implementeras också och uppdateras regelbundet.

I den upprättade implementeringsplan som tas fram under projektets första termin (hösten 2023) kommer en implementeringsprocess i detalj att fastställas.

## **Metod och tillvägagångssätt**

**Beskriv de metoder eller tillvägagångssätt som projektet kommer att använda för att lösa det problem som ni identifierat i avsnittet Problemformulering, samt möta de projektmål som ni formulerat i avsnittet Projektmål.**

Samordningsförbundet RAR i Sörmland, Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Samordningsförbundet Karlskoga Degerfors samverkar i projektet. Samordningsförbundet RAR kommer att vara projektägare samt ansvara för delprojektet i Sörmland. De övriga två samordningsförbunden ansvarar för delprojekten inom deras upptagningsområden. Det finns personal i varje samordningsförbund som är beredda att gå in i projektet så fort projektmedel beviljas.

I styrgruppen kommer förutom samordningsförbunden att ingå några representanter från medverkande kommuner, regionerna och staten. Styrgruppen har ansvaret för projektets ekonomi och projektets resultat



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

och att förankra det och goda erfarenheter

hos parterna. Varje delprojekt kommer även att ha en lokal styrgrupp.

Utöver styrgruppen kommer projektet också att identifiera nyckelpersoner och beslutsfattare hos sina medlemmar som skulle ingå i referensgruppen. Även mentorer/vårdspiloter från olika organisationer kommer att rekryteras.

Projektets målsättning är att mentorskap ska inrättas som en permanent verksamhet på flera enheter och verksamheter inom våra organisationer.

Projektet kommer att utbilda en bred grupp i frågan som rör våld i nära relationer. Dessa utbildningstillfällen blir sex till antalet och kommer att vända sig till alla intresserade i våra organisationer. Utbildningstillfällen blir tematiskt ordnade och varje tillfälle kommer att beröra en aspekt inom våld i nära relationer. Dessutom kommer en del av deltagare att även gå en fördjupning som riktar sig till särskilda yrkesgrupper.

De generella utbildningstillfällena kommer att rikta sig till ca 500 personer. Utbildningstillfällena sker i form av seminarier och konferenser där deltagare från alla samordningsförbund kan delta. Därför kommer utbildningstillfällena att vara hybridkonferenser med möjlighet att både ta del av dessa på plats och digitalt. Utbildningstillfällena blir tematiskt ordnade med ett nytt tema vid varje tillfälle. De teman som dessa utbildningstillfällen handlar om berör en eller flera aspekter när det gäller våld i nära relationer. Teman kommer att handla om hedersrelaterat våld och förtryck och dess mekanismer, olika typer av våld och hur våldet upptäcks vid varje typ, vikten av att ställa rutinmässiga frågor till alla och hur det fungerar i praktiken och så vidare.

Det kommer även att finnas tillfällen till interaktiva moment mellan deltagare där ett erfarenhetsutbyte mellan deltagarna och kunskapsöverföring mellan olika organisationer kan komma till stånd.

Utöver de generella utbildningstillfällen ordnas även fördjupningsseminarier riktade till särskilda yrkesgrupper. De yrkesgrupper som vi har identifierat är vårdpersonal, personal inom socialtjänst samt handläggare i kommun och staten. Fördjupningsseminarier kommer också att ske både på plats och digitalt en gång per termin.

Genom att deltagarna tillämpar sin nya kunskap i konkreta exempel i mötet med de våldsutsatta skapas förutsättningar för att den kan omsättas till handling och horisontella perspektiv kan spridas.

Projektets resultat ska också spridas genom storytelling. Deltagare och utbildade mentorer/vårdspiloter ska med egna ord få berätta vilken skillnad kompetensutvecklingen har gjort. Detta ska dokumenteras i text och bild alternativt korta filmklipp. Projektet ska skapa olika digitala kanaler till exempel Valfärdsguiden där deltagarnas vittnesmål kommer att spridas löpande under projektets genomförande.

Verkliga människor och exempel där kunskapen har gjort skillnad når lättare ut, berör mer och skapar större intresse än bara text och statistik. Projektet ska löpande leverera material till lokalmedia. Genom att berätta på olika sätt och i olika format ökar också tillgängligheten. En kommunikationsplan ska upprättas som tydligt definierar olika aktörers och rollers behov av information.

Konceptet ska även dokumenteras mer traditionellt och spridas till andra samordningsförbund via våra nätverk och NNS.

En viktig aspekt i projektet är också att sammanföra personal från olika myndigheter och arbetsplatser och bygga broar som kan leda till ökad kunskap om varandras arbeten, ansvarsområden och goda förutsättningar för samverkan kring ett effektivt och framgångsrikt arbete mot våld i nära relationer.

**Beskriv de huvudsakliga aktiviteter som projektet ska genomföra och hur dessa förväntas bidra till att uppfylla projektets angivna mål.**



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Projektet kommer att samordna och tillgängliggöra information genom att skapa särskilda sökvägar och innehåll om dessa frågor i olika digitala plattformar. Bland annat kommer Valfärdsguiden att fungera som en resurs för att visualisera all tillgänglig information. Även andra myndigheters digitala plattform kommer att användas i syfte att medvetandegöra vikten av att arbeta med frågan samt ge konkreta verktyg. Här menas framför allt de digitala verktyg som finns på Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK).

Ökad kunskap om våldets mekanismer och effekter kommer att göras genom en rad riktade insatser till samordningsförbundets och deras medlemmars personal. Inom ramen för projektet genomförs flera informationstillfällen, utbildningar, seminarier och workshops. Dessa tillfällen kommer att arrangeras både generellt till alla och riktat till enskilda yrkesgrupper. Minst en generell konferens per termin kommer att ordnas där alla som deltar kan få träffas, få kunskap och knyta kontakter. Dessutom kommer en rad olika utbildningstillfällen att ordnas riktade till särskilda yrkesgrupper; handläggare inom kommun och staten, socialtjänst- och vårdpersonal. Genom utbildningstillfällen och seminarier stärks även samverkan och lyfts vikten av ett tvärsektorielt arbete.

Ökad kompetens och förbättrat verktyg bland personal åstadkommer vi dels genom ovannämnda utbildnings- och kompetenshöjande insatser, dels genom att tillgängliggöra all statistik och fakta om våld i nära relationer så att all personal får tillgång till det. Genom referensgrupper utbyter våra organisationer erfarenheter med varandra och uppdaterar varandra om den egna organisationers statistik och fakta samt om de aktuella insatserna.

I syfte att minska osäkerhet och rädsla hos personal fungerar referensgrupper bestående av personal från olika myndigheter som en plattform för erfarenhetsutbyte. De inrättade referensgrupperna kommer att arbeta utifrån flera målsättningar som är detsamma som i den nationella strategin för våld; förebyggande, förbättrat upptäckt, skydd och stöd, effektivare bekämpning och förbättrad kunskap och metodutveckling. Inom ramen för projektet görs en ansvarsbeskrivning som pekar ut vilka myndigheter och organisationer som har ansvar för vad.

Dessutom kommer projektet att få stöd från NNS och ta efter dess nationella uppdrag inom vilket ett mentorskap har inrättats. Genom mentorskapet får all personal en möjlighet att möta kollegor som är mer erfarna och känner sig mer trygga i att hantera frågan. Mentor/valdspiloter som valts av verksamheterna utifrån sitt intresse för och kompetens i ämnet får en fortbildning i mentorskap.

Projektets viktiga mål är att förhindra att personal arbetar på indikation och införa rutinmässiga frågor som underlättar vidare hantering av problematiken. Vi kommer att nyttja all den kunskap och erfarenhet som samlats via NNS nationella uppdrag och samla personal, chefer och ledare vid minst ett tillfälle per år för dialog och diskussion kring metodvalens fördelar. Metoden går ut på att lansera och implementera ett strukturerat frågebatteri som tagits fram nationellt. Frågorna riktar sig till alla brukare, kunder eller patienter som våra medlemmars personal möter i sitt arbete. Utan undantag tillfrågas alla om de är utsatta för våld eller har en närstående som är utsatt. Inom ramen för projektet upprättas också en manual i vilken personalen får stöd i hur de kan hantera svaren för att kunna erbjuda en adekvat hjälp.

För att öka prioritering av frågan på strukturell nivå kommer projektet att lyfta problematiken i samordningsförbundets alla kanaler, styrelser och styr- och chefsgrupper. Projektet kommer att anordna särskilda informations- och utbildningstillfällen för nyckelpersoner, chefer och förtroendevalda i syfte att skapa dialog bland beslutsfattarna hos våra medlemmar.

Ett effektivt erfarenhetsutbyte och bättre kännedom om eget och andra myndigheters ansvar möjliggörs genom kompetenshöjande insatser riktade till all personal generellt och särskilda yrkesgrupper.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

**Beskriv de aktiviteter som behöver genomföras i projektets inledande fas för att starta upp och rigga projektet.**

I projektets inledande fas bildas en styrgrupp bestående av representanter från sökande samordningsförbund. Inom varje delprojekt bildas även en lokal styrgrupp som leds av respektive samordningsförbund och består av representanter för våra organisationer.

Projektpersonal, huvudprojektledare, delprojektledare samt en ekonom, finns redan i samordningsförbundens befintliga arbetsstyrka.

En referensgrupp bestående av representanter för våra organisationer bildas i varje medverkande län.

Alla involverade organisationer väljer mentorer/vårdspiloter utifrån deras intresse för och arbetslivserfarenhet i ämnet. De utvalda mentorerna får en fortbildning i mentorskap.

I projektets inledande fas förbereds även utbildningstillfällen, seminarier och workshops. Dessa tillfällen blir både generella riktade till alla intresserade genom en öppen inbjudan samt riktade till tre olika yrkesgrupper; socialtjänstpersonal, vårdpersonal och handläggare i våra myndigheter. I samband med detta förberedandearbete upphandlas extern kompetens i form av utbildare och föreläsare.

Projektet kommer inte att bedrivas på ett eget kontor. Alla tre delprojekt bedriver projektet i de lokaler där samordningsförbunden redan finns.

För utbildningstillfällen och seminarier bokas lämpliga lokaler i de län som också är förbundens upptagningsområden. Alla seminarier och utbildningstillfällen kommer att ske både på plats och digitalt så att så många som möjligt kan ta del av dem.

**Beskriv deltagarnas planerade väg genom projektet.**

Deltagarna i projektet är förtroendevalda, chefer och medarbetare i de tre sökande samordningsförbund och de organisationer som är knutna till dem, det vill säga kommunerna, regionerna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Referensgrupperna inom varje delprojekt väljs av de lokala styrgrupperna. Referensgrupperna kommer att träffas regelbundet och fungera som en plattform för erfarenhetsutbyte. I referensgrupperna sitter personal som operativt arbetar med frågan.

Mentorer eller vårdspiloter väljs i projektets inledande skede genom de lokala styrgrupperna.

Utbildningstillfällen, seminarier och workshop som kommer att genomföras i projektets genomförande fas, både generella och riktade till särskilda yrkesgrupper, aviseras i god tid. Inbjudningarna skickas ut brett till våra organisationer genom alla våra befintliga kanaler och nätverk.

Vi uppskattar att våra insatser kommer att involvera minst 500 personer. Utbildningstillfällen och seminarier blir sammanlagt 24 till antalet fördelat enligt följande:

1. Generella seminarier som är tematiskt ordnade och vänder sig till alla intresserade blir sex till antalet.
2. Riktade utbildningstillfällen och seminarier riktade till vårdpersonal blir sex till antalet.
3. Riktade utbildningstillfällen och seminarier riktade till socialtjänstpersonal blir sex till antalet.
4. Riktade utbildningstillfällen och seminarier riktade till handläggare i våra myndigheter blir sex till antalet.

Varje utbildningstillfälle/seminarium kommer att ta en halvdag i anspråk för varje deltagare. De tre olika riktade insatserna vänder sig till olika yrkesgrupper och därmed olika personer. Om varje deltagare tar del av alla generella seminarier samt alla seminarier riktade till hans yrkesgrupp uppskattar vi att varje deltagare kommer att delta ca 48 timmar i kompetensutveckling.

Dessutom kommer referensgrupperna som består av representanter för förbundens medlemmar att träffas minst två gånger per termin. Vårt mål är att alla våra medlemmar skickar minst en representant till referensgrupper. Våra tre medsökande samordningsförbund har sammanlagt 23 medlemmar.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Mentorer/vårdspiloter får en fortbildning i mentorskap en gång per termin. Rekrytering av dessa startar omedelbart efter ett eventuellt beviljande av projektmedel.

**Beskriv hur ni säkerställer att projektet kommer att nå planerat antal deltagare och vilka åtgärder som kommer vidtas om svårigheter uppstår kopplat till detta.**

Innan beslutet om framtagandet av den här ansökan har tagits, tillfrågades våra organisationer om intresset av att delta i projektet. Svaren var positiva och det betonades särskilt vikten av att samverka med andra myndigheter och samordna alla insatser som redan finns.

Eftersom projektet kommer att pågå i tre år med planerade utbildningstillfällen och seminarier på olika teman inom varje delprojekt varje termin finns det en viss risk att det blir olika många deltagare.

Vi ser dock en väldigt liten risk när det gäller deltagandet generellt i våra utbildnings- och kompetenshöjande insatser. Det ingår 14 kommuner i vårt upptagningsområde och det planerade antalet om 500 deltagare sammanlagt ser vi som väldigt realistiskt. Om ett önskat antal deltagare vid ett kompetenshöjande tillfälle uteblir tar vi upp detta vid nästa möte med referensgrupperna för att komma fram till en möjlig orsak. Nästa utbildningstillfälle planeras då utifrån förslag om förbättring som framkommit på referensgruppsmötena.

**Om ni avser att arbeta transnationellt i projektet, beskriv hur det arbetet ska genomföras.**  
Inte aktuellt.

## Kapacitet och kompetens

**Beskriv hur ni säkerställer att det finns personal i projektet vid projektstart och vilka åtgärder som kommer vidtas om det uppstår svårigheter kopplat till detta.**

De tre sökande samordningsförbunden har redan säkerställt att personal vid projektstart finns. Personalen kommer att bestå av:

Samordningsförbundet RAR i Sörmland:

- Projektledare 100%
- Projektmedarbetare 50%
- Projektkononom 20%

Samordningsförbundet Centrala Östergötland (SCÖ)

- Delprojektledare 50%
- Delprojektledare 50%

Samordningsförbundet Karlskoga-Degerfors

- Delprojektledare 50%

En jämn könsfördelning i personalen är redan säkerställd.

Projektets kompetensutvecklingsinsatser och utbildningar kommer att utföras dels av projektets personal, dels av externa föreläsare. De större konferenserna kommer att genomföras dels på konferensanläggningar, dels digitalt. Kurser för enskilda yrkesgrupper samt mentorerna (vårdspiloterna) kommer att genomföras i egna lokaler inom regionen eller kommuner samt digitalt.





Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Arbetet med horisontella principer utförs av befintlig huvudprojektledaren som har kompetens i frågan.

**Beskriv vilka kompetenser som krävs för att arbeta med vald metod och tillvägagångssätt.**

Huvudprojektledaren kommer att handplockas från samordningsförbundet som äger projektet och kommer att kunna börja arbeta med projektet så fort besked om beviljande kommer. Detsamma gäller de andra två medsökande samordningsförbunden. Delprojektledarna tas ur befintlig personal. Alla tre projektledare har en mångårig erfarenhet av att ha arbetat med frågan både i andra myndigheter och inom ramen för samordningsförbund. Det ena medsökande samordningsförbundet har dessutom förbundschef som samtidigt är nationell samordnare för arbetet mot mäns våld mot kvinnor inom regeringsuppdraget.

Vid de flesta kompetenshöjande insatser anlitas externa utbildare och konsulter. Kontakter med några av dem har redan tagits. En del av kompetenshöjande insatser genomförs med hjälp av projektpersonal då det finns en bred kompetens i ämnet bland två av dessa.

## **Ekonomi - Finansiering**

**Kostnad per deltagare:** 26 366 kr

**Beskriv hur kostnaden per deltagare är motiverad utifrån presenterad problemformulering, projektmål samt metod och tillvägagångssätt.**

Våld i nära relationer drabbar både kvinnor och män och är ett stort samhällsproblem. Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och som pågår mellan åren 2017-2026. Det innebär att det behövs ett tydligare ställningstagande från samhällets sida om att våldet ska upphöra. Målet under strategiperioden är att mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck ska synliggöras, förebyggas och att åtgärder ska vidtas inom samhällets alla områden och verksamheter för att nå det jämställdhetspolitiska målet. Det är mot bakgrund av den nationella strategin som vi ansöker om medel. Enligt våra erfarenheter baserade på kontakter med våra organisationer behövs mer kunskap och handlingskraft för att kunna bekämpa problemet. Dessutom brister det i samverkan mellan våra organisationer som försvarar för att våldsutsatta får det bästa möjliga stöd. De kunskaper och erfarenheter som ges organisationerna inom ramen för projektet kommer många våldsutsatta till godo. Genom projektet kommer samverkan att skapas och struktureras och kompetensen bland personal kommer att stärkas och leva kvar. Det bidrar till att fler får det stöd de behöver på vägen mot ett självständigt liv, fritt från våldet, vilket i förlängningen minskar samhällskostnader.

**Beskriv eventuella åtgärder om projektet får svårigheter att nå planerad medfinansiering.**

Tydliga administrativa rutiner och rutiner för ekonomisk uppföljning finns för att tidigt upptäcka eventuella svårigheter att uppnå medfinansieringsgraden i delprojekten. En kontinuerlig dialog om projektets ekonomiska läge i styrgruppen och mellan delprojekten ska finnas. Regelbundna ekonomiska uppföljningar med hjälp av projektekonom kommer att ske. Projektledningen ska verka för att tillit, öppenhet och transparens ska finnas i projektet så man delar med sig av lösningar och hjälper varandra. Alla tre samordningsförbund ska vara införstådda med det gemensamma ansvaret att leverera medfinansiering och att de måste täcka upp för varandra. En dialog om projektekonomin kommer att föras med Svenska ESF-rådet. Viktigt är att kommunicera eventuella problem i god tid för att kunna sätta in åtgärder och arbeta förebyggande.

Medfinansieringsintyg från Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Samordningsförbundet Karlskoga Degerfors är redan påskrivna och bifogas denna ansökan.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

**Har annan finansiering i form av offentligt stöd/EU-stöd, utöver det som redovisas i ansökan, mottagits eller kommer att mottas för detta projekts ansökta kostnader? Om Ja, vänligen specificera nedan?**

Nej

## **Ekonomi - Övrigt**

**Har stödmottagarna (stödsökande och eventuella samverkansparterna) i detta projekt, vilken/vilka bedriver ekonomisk verksamhet, mottagit statsstöd i enlighet med artiklarna 107-109 i EUF-fördraget eller stöd av mindre betydelse under innevarande och de två närmast förekommande beskattningsåren?**

Nej

**Beskriv kortfattat era rutiner kring redovisning och rapportering av ert projekt.**

Samordningsförbundet RAR i Sörmland har sedan 2012 varit med i ESF-sammanhang och därmed har god vana vid rollen som projektägare. Etablerade rutiner och arbetssätt för att leda och sköta ett projekt finns. Vi har också erfarenhet av en nära dialog med ESF-kontoret i Örebro under projektgenomförandet för att säkerställa att alla parter är väl informerade och upplever att projektet utvecklas enligt plan.

**Beskriv vilken extern personal som krävs för genomföra projektet.**

Kompetenshöjande insatser av all personal förutsätter ämneskunniga och vana föreläsare och utbildare som inte alltid finns i de tre medsökande samordningsförbund. Det innebär att flera utbildare och föreläsare kommer att upphandlas externt enligt reglerna för upphandlingspolicy. Krav på kompetens inom jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering kommer att ställas på samtliga utbildare och föreläsare.

**Beskriv hur ni kommer att konkurrensutsätta externa kostnader.**

Projektet kommer att följa Samordningsförbundet RAR:s upphandlingspolicy vid upphandlingar som görs av projektägaren. Delprojekten följer respektive organisations upphandlingspolicy och använder så långt det är möjligt organisationens ramavtal. Upphandlingspolicy tillhörande alla tre samordningsförbund bifogas denna ansökan som separata dokument.

**Beskriv er ekonomiska förmåga.**

Samverkansparterna får stå för sina egna kostnader tills projektägare fått in stöden från ESF. Projektägaren behöver på så sätt bara ligga ute med ersättning för projektledningskostnaderna vilket utan problem ryms i förbundens likviditet.

**Beskriv vilken typ av intäkter som projektet kommer att generera.**

**Har moms inkluderats i de faktiska kostnaderna i budget?  
(gäller ej projekt med 40%-modellen)**

Nej



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

## Förankring

**Beskriv hur projektansökan är förankrad hos stödsökande och hos övriga aktörer som medverkar i projektansökan.**

De tre samordningsförbund som ställer sig bakom projektet har sedan flera månader tillbaka kommunicerat med varandra om det bästa möjliga sätt att arbeta mot våld i nära relationer.

Samtliga organisationer inom samordningsförbund har tillfrågats om behovet av att stärka samverkan och förbättra kunskap när det gäller våld i nära relationer. Samtliga tillfrågade har varit positiva till att samordningsförbundet ansöker om medel till att öka samordning och synkronisering av alla insatser och ansvarsområden som finns. De har själva bidragit till att formulera aktiviteter de anser är viktiga att arbeta med för att stärka samverkan.

Projektet kommer även att arbeta för en samverkan med andra parter som inte ingår i samordningsförbund men som aktivt arbetar med frågan.

Vid eventuellt beviljande är relevanta roller och funktioner redan säkerställda.

**Beskriv hur projektets styrgrupp kommer att sättas samman. Beskriv hur styrgruppens aktörer är relevanta för att tillvarata projektets intressen och resultat.**

Eftersom projektet blir verksamt i tre olika län med tre samordningsförbund i samverkan kommer fyra styrgrupper att sättas samman i projektets inledande fas. En central styrgrupp med förbundschefer och projektledarna är redan skapad. De tre lokala styrgrupperna sätts samman vid beviljande av projektmedel. De kommer att bestå av chefer och beslutsfattare i våra organisationer.

Styrgrupperna kommer att vara mottagare till projektets resultat. De ska involveras i beslutsprocesserna kring varje aktivitet och vara införstådda i projektets goda resultat för att kunna stötta implementeringsprocessen i den egna organisationen. Frågor kring samverkan/informationsutbyte inom och mellan myndigheterna ska lyftas i styrgruppen och i de lokala styrgrupperna. Uppföljningar och regelbundna kontrollmätningar kommer att lyfta vad som bedöms vara goda arbetssätt och vilka som inte fungerat. Utbildning till projektpersonalen i den bemötandepolicy som utarbetats av projektägaren sker tidigt efter projektets start. Omvärldsanalys gällande arbetssätt och metoder att nå målgruppen ska ske kontinuerligt.

## Sammanfattning

### På svenska

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Det drabbar både kvinnor och män, men kvinnor drabbas oftare av upprepat och mer allvarligt våld. Förövaren är i majoriteten av fallen en man. Många barn upplever våld i sin familj. Enligt Brottsförebyggande rådet lever cirka 150 000 barn i Sverige tillsammans med en förälder som blivit misshandlad av den andra föräldern.

Våld i en nära relation orsakar psykisk ohälsa och så många som 11 000 årligen blir sjukskrivna - där grundorsaken är våld.

Tre samordningsförbund verksamma i tre olika län i Sverige söker medel för att skapa en handfast och hållbar samverkan med stabila rutiner och samarbetsformer mellan våra organisationer. Alla organisationer som ingår i samordningsförbund arbetar med frågan utifrån sina ansvarsområden. Det som saknas är ett effektivt tvärsektorielt arbete för att kunna förebygga och motverka våld i nära relationer. Genom samverkan når vi alla lättare upp till de målsättningar som finns i den nationella strategin mot våld;



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

förebyggande arbete, förbättrad upptäckt, skydd och stöd, effektivare bekämpning och förbättrad kunskap och metodutveckling. Enligt lagen är alla myndigheter skyldiga att samverka och i frågan som rör våld i nära relationer är oftast samverkan livsavgörande.

Med denna ansökan vill våra samordningsförbund bidra med att uppfylla målen i Sveriges nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Inom ramen för projektet kommer vi också att arbeta med att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.

Förbättrad kunskap och metodutveckling samt ökad samverkan och bättre synkronisering av insatser mellan myndigheterna är förutsättningar till att målen i den nationella strategin uppfylls.

Våld i nära relationer uppmärksammas även internationellt och inte minst inom EU. Under de senaste åren har de formella kraven på utbildning och ökad kunskap skräps i internationella dokument. Bland annat trädde Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, Istanbulkonventionen, i kraft 2014. Sverige har förbundit sig att följa Istanbulkonventionen.

Projektets huvudmål är att öka samordning och synkronisering av insatser som redan finns hos våra organisationer och samverkansparter.

Med projektmedel vill vi öka kunskap hos medlemmarnas personal om våldets omfattning och effekter och förbättra verktyg bland personal som arbetar inom vården, socialtjänst statliga myndigheter.

Vi vill också åstadkomma en effektiv erfarenhetsutbyte och bättre kännedom om eget och andra myndigheters ansvar samt uppmärksamma samhället på de negativa socioekonomiska effekter som våld i nära relationer leder till.

#### På engelska

Domestic violence is a major social issue. It affects both women and men, but women are more often affected by repeated and more severe violence. In most cases the perpetrator is a man. Many children experience domestic violence. According to the Swedish National Council for Crime Prevention, approximately 150,000 children in Sweden live with a parent who has been abused by the other parent. Domestic violence causes mental health issues and as many as 11,000 individuals go on sick leave each year - where the root cause is violence.

Three coordination agencies operating in three different counties in Sweden are seeking funds to create a concrete and sustainable cooperation with established routines and forms of cooperation between our organizations. Each member organization within the coordination agency will approach the issue based on their areas of responsibility. What is missing is effective cross-sector work to be able to prevent and counteract domestic violence. Through cooperation, we can all more easily reach the goals for prevention, detection, protection, and support within the national strategy against violence, and more effectively combat and improve knowledge and development of methods. By law all authorities required to cooperate, and in matters relating to domestic violence, cooperation is often vital.

With this application, our coordination agencies wish to contribute to fulfilling the goals in Sweden's national strategy for preventing and combating men's violence against women.

Within the framework of the project, we will also work to combat honor-related violence and oppression. Improved knowledge, method development, collaboration, and better synchronization of efforts between authorities are prerequisites to meet the goals in the national strategy.

The issue of domestic violence has also been called to attention internationally and especially within the EU. In recent years the formal requirements for education and knowledge on the topic have strengthened in



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

international documents. Among them The Istanbul Convention entered into force in 2014, a Council of Europe agreement to stop violence against women in Europe. Sweden is among those who have committed to follow the Istanbul convention.

The main goal of the project is to increase coordination of efforts that already exist within our organisations and cooperating parties.

With the project funds we aim to improve knowledge among member staff regarding the extent and effects of violence and improve the tools available to staff within healthcare, social services, and government agencies.

We also want to achieve efficient exchange of experience and better knowledge of respective responsibilities among our agencies, as well as inform wider society of the negative socioeconomic effects of domestic violence.

### Ekonomi - Budget

Kostnader	7 160 100 kr
Budgeterad medfinansiering från projektet	46 %
Krav på medfinansiering från projekt	46 %



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Bilaga:  
Budgetspecifikation

Datum:  
2023-03-27

Diarienummer:  
22-045-S04

1 (2)

Kostnader socialfond						13 182 778 kr
Direkta kostnader						13 182 778 kr
Personal						13 092 778 kr
Kostnadsbärare	Funktion/Titel	Beskrivning av arbetsuppgifter i projekt	Enhetskostnad	Tjänstgöringsgrad	Antal månader	Summa
SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND	Huvudprojektledare	Planera genomföra och leda 6 möten. Rapportera till ESF, omvärldsbevakning.	6	100	36	4 972 692 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND	Projektmedarbetare	Stöd vid utbildningsinsatser, 5 planering, bokning och administrativ genomföring av hybrid konferen	5	50	36	1 845 474 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND	Ekonom	Budget, uppföljning av budget, kostnadsredovisning, ekonomiska rapporter till ESF samt till delproj	5	20	36	738 190 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND	Delprojektledare	Samordnare med uppgift att 5 vara sammankallande och samordnande mellan projektet	5	50	36	1 845 474 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND	Delprojektledare	Följa upp projektet samt kommunisera resultat till Finsam medlemmarna, sprida kunskap, administrera	5	50	36	1 845 474 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET KARLSKOGA/DEGERFORS I ÖREBRO LÄN	Delprojektledare	Stöd vid utbildningsinsatser, 5 planering, bokning och administrativ genomföring av hybrid konfere	5	50	36	1 845 474 kr
Externa tjänster						450 000 kr
Kostnadsbärare	Beskrivning					Belopp



Medfinansieras av  
Europeiska unionen

Bilaga:  
Budgetspecifikation

Datum:  
2023-03-27

Diarienummer  
22-045-S04

2 (2)

SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND	Finansiering av 6 stora och 6 mindre konferenser med lokalkonst., förtäring/fika, föreläsare ar	200 000 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND	Upphandla expertis för att säkerställa funktioner i Välfärdsguiden, genomföra användartest,	250 000 kr
Intäkter		360 000 kr
<b>Kostnadsbärare</b>	<b>Beskrivning</b>	<b>Belopp</b>
SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND	Lönebidrag till 2 delprojektledare (å 5 000 kr/mån)	360 000 kr
<b>Offentlig medfinansiering</b>		<b>6 022 678 kr</b>
Övrig offentlig medfinansiering		6 022 678 kr
Projektägare - andel av kostnader		3 475 924 kr
<b>Kostnadsbärare</b>		<b>Belopp</b>
SAMORDNINGSFÖRBUNDET RAR I SÖRMLAND		3 475 924 kr
Samverkanspart - andel av kostnader		2 546 754 kr
<b>Kostnadsbärare</b>		<b>Belopp</b>
SAMORDNINGSFÖRBUNDET KARLSKOGA/DEGERFORS I ÖREBRO LÄN		848 918 kr
SAMORDNINGSFÖRBUNDET CENTRALA ÖSTERGÖTLAND		1 697 836 kr